

РОК-МУЗИКА Й РОЗВИТОК РЕКОРД-КОМУНІКАЦІЇ В РУМУНІЇ

У статті розглянуто особливості організації рекордингової індустрії Румунії за часів соціалізму. Досліджено комунікаційні особливості розвитку румунського лейбла "Electrecord". Особливе місце в авторському підході відведено систематизації інформації з історії грамзапису рок-музики в Румунії.

Ключові слова: Румунія, "Електррекорд", рекординг, лейбл, рок, музика.

I. Вступ

Грамзапис популярної музики є досить специфічним інститутом, що має багато суттєвих відмінностей від грамзапису класичної, оркестрової, джазової, народної, політичної та дитячої музики, а також від грамзапису розмовного жанру, навчальних текстів тощо. Історія соціалістичного грамзапису рок-музики ще більш заплутана й неоднозначна, ніж історія інститутів західної рекорд-індустрії.

Проблема дослідження причин та умов становлення й розвитку рекордингових фірм у системі інститутів соціальної комунікації Східної Європи у другій половині ХХ ст. саме сьогодні набуває особливої актуальності у зв'язку зі зростанням соціального попиту на рекордингову продукцію колишніх соціалістичних країн серед філофоністів та меломанів.

З праць, присвячених історії грамзапису популярної музики в колишніх соціалістичних країнах, можна назвати дослідження, присвячені в основному національним особливостям музичного рекордингу. Це публікації таких румунських дослідників, як: Caraman Fotea, Doru Ionescu, Caterina Preda Ionescu, Caterina Preda та ін.

Разом із тим, віддаючи належне заслугам науковців, слід констатувати, що грамзапис популярної музики в соціалістичних країнах Східної Європи в контексті загальної історії другої половини ХХ ст. вивчено недостатньо.

II. Постановка завдання

Предметом нашого дослідження є румунський досвід щодо побудови національної рекордингової системи в умовах соціалізму. Метою статті є соціально-комунікативний аналіз особливостей грамзапису рок-музики в Румунії.

III. Результати

Загалом термін "рок" рідко вживають для позначення початкового етапу становлення румунської популярної музики. Найчастіше, як, до речі, і в усіх інших країнах Східної

Європи, використовують термін "біт" ("beat"). Це зовсім не означає, що на використання терміна "рок" було накладено якусь особливу заборону. Просто застосування в 1960-х рр. у соціалістичних країнах альтернативних найменувань означає, що не тільки у влади, а й у самих музикантів і слухачів був дещо інший погляд на описувані соціально-інформаційні явища. Так, у Румунії в цей час найчастіше згадується узагальнювальне найменування рок-груп – "електричні гітарні групи".

Розглядаючи зародження румунської рок-музики, слід зауважити, що румунський рок як особливий музично-інформаційний жанр завжди був прямим або непрямим відображенням змін у румунській політиці. Це можна простежити за зміною інтересів слухачів і формуванням у них нових смаків, у чому відбивається кожна велика зміна у внутрішній політиці Румунії.

Суворі правила часів Чаушеску були в усьому, у тому числі в музичному звуці. Це підштовхувало нечисленних рок-музикантів Румунії створювати дуже специфічні звукові комбінації в популярній музиці, з одного боку, вони дещо скуті, але з іншого – вражають своєю оригінальністю. Західна музика та нові технології із-за кордону важко досягали румунських слухачів і артистів, що було помірною перешкодою для створення нової прогресивної музики. У зв'язку із цим здавалося, що румунська рок-музика більшою мірою, ніж в інших соціалістичних країнах, відстає від провідних західних фонографічних експериментів.

Чи справді рок-музика досить швидко набрала обертів протягом 1960-х рр. у комуністичній Румунії, залишається спірним питанням, оскільки в цей час діяв інформаційний режим пропаганди, спрямований проти західної культури. Насправді рок-н-рол до початку 1960-х рр. ніяк не міг влаштуватися на румунській землі. У 1950-х рр. усі види мистецтва перебували під сильним впливом з боку Пролеткульту, а модними музичними напрямками в ті часи в Румунії були латинські джаз і танго.

Така політика завершилася виступом Чаушеску 6 липня 1971 р. на виконавчому комітеті Румунської комуністичної партії, що дістав назву "Tezele din iulie" ("Липневі тези"). У зв'язку із цим з урахуванням зростання популярності рок-музики їй "дозволили" розвиватися й у Румунії, щоб не дуже відрізнятися від інших соціалістичних країн Східної Європи.

Загалом отримати уявлення про румунську рок-музику можна, збудувавши умовний ланцюг її кращих представників: "BYRON", "COMPACT", "FFN", "HOLOGRAF", "IRIS", "PHOENIX", "PROGRESIV TM", "SAVOY", "SEMNAL M", "SFINX", "SURVOLAJ", "MONDIAL".

Мало відомо про перші витoki рок-музики в Румунії, проте одними з перших виконавців цього жанру були такі румунські групи, як "URANUS" (утворена в 1961 р. у Тімішоара), "COMETELE" ("Комети") (утворена в 1962 р. у Бухаресті), "SFINȚII" ("Святі") (утворена в 1962 р. у Тімішоара), "ENTUZIAȘTII" ("Ентузіасти") (утворена в 1963 р. у Бухаресті). Ці групи проіснували кілька років, і їх слід загублений, виняток становить лише "SFINȚII", згодом перетворена на "PHOENIX" (а потім "TRANSYLVANIA-PHOENIX"), що існує й нині.

У розвитку румунського року була ще одна важлива відмінність від інших країн соціалізму – спочатку впродовж 1960-х рр. румунським "електричним гітарним групам" не було жодних ідеологічних заборон і партійних вказівок щодо виконання пісень англійською або іншими іноземними мовами. Потім у зв'язку з переорієнтацією всіх культурних інтересів щодо національних цінностей виконавцям пропонувалося обмежити виконання пісень іншими мовами, крім румунської. У 1970-х рр. сцена румунського року зіткнулася з тим, що тепер співати англійською мовою прямо не рекомендувалося, а поблагливість до співу іноземною мовою стосувалася, переважно інших романських мов, таких як французька й італійська, або мов народів країн, що входять до соціалістичного блоку (болгарська, угорська, польська, чеська, словацька, сербсько-хорватська, німецька та мови народів СРСР, серед яких для Румунії на особливому місці була молдовська). Проте, як ми з вами добре знаємо, основною мовою світового року завжди була англійська.

На відміну від своїх сусідів по соціалістичному табору (скажімо, Угорщини чи Югославії), Румунія не може похвалитися великою кількістю відомих рок-груп. У цьому немає нічого дивного. Диктатура Чаушеску переслідувала будь-які західні прояви в молодіжній культурі. Однак, незважаючи на всю складність ситуації, у цій країні з'явилися кілька цікавих колективів, які гра-

ли оригінальну музику. Мабуть, найбільш відомою серед них була команда "PHOENIX", що поєднала румунський фольклор з рок-музикою.

"PHOENIX" був створений школярами Ніку Ковач і Бела Камошем ще в 1962 р. у Тімішоарі. Спочатку група називалася "SFINȚII" ("Святі"). Хлопці грали в місцевих клубах, виконуючи композиції "THE ROLLING STONES, THE BEATLES і THE WHO". Незабаром вони стали популярними серед молоді, однак назва колективу не подобалася владі, і він був перейменований в "PHOENIX".

У 1965 р. музиканти вперше успішно виступили на великому концерті в Бухаресті. Їх концерти відбулися також у Тімішоарі, інших містах західної Румунії. Група виграла кілька національних музичних конкурсів.

Незважаючи на це, владі не подобався "західний" стиль виступів групи, тому виникли деякі проблеми. Лідер групи Н. Ковач відкинув вплив "THE BEATLES" і звернувся до старовинної румунської народної музики. Поєднавши її з роком, "PHOENIX" вдалося створити кілька дуже цікавих композицій. Однак, у черговий раз втрутилася політика. У 1970 р. вокаліст Флорін Бордеяну перед своєю еміграцією до США зробив декілька образливих реплік щодо режиму Чаушеску. Через це деякий час група взагалі не виступала.

Вихід з цієї ситуації музиканти знайшли такий. Вони професійно звернулися до румунського фольклору, вивчення язичницьких обрядів, старовинних традицій. У зв'язку із цим почали тісно співпрацювати з Інститутом етнографії і фольклору в Тімішоарі. Потім стали працювати над амбітним музично-поетичним проектом. Робота була завершена в 1972 р., дебютник дістав назву "**Cei Ce Ne-Au Dat Nume**" ("Ті, хто дав нам ім'я", спочатку він був виданий під назвою "Formația Phoenix"). Це взагалі була тільки друга повноформатна платівка, випущена в Румунії національною командою.

У наступному році "PHOENIX" успішно представив Румунію на фестивалях у Братиславі та Сопоті. Музиканти хотіли записати нову рок-оперу "Mesterul Manole", проте цензори заборонили її. У листопаді 1973 р. "PHOENIX" провів пам'ятний концерт у Бухаресті, де представив композиції, що пізніше увійшли в другий його диск "**Mugur De Fluier**". Цей альбом вважається найвищим досягненням румунської групи. Тут можна почути звуки скрипки, флейти, народних румунських інструментів [3].

Із цього часу сцени румунського року також торкнулися процеси диверсифікації та лібералізації. Але нових потужних рок-проектів національного масштабу й самобутнього характеру в Румунії більше не з'явилося. Нові виконавці або працювали в ет-

номузикальному популярному ключі, або, прийнявши західний шаблон хеві-металевого звучання, розгубили самобутність румунського року. Лише ветерани румунської рок-сцени продовжують (тобто ті, хто починав творити під заборонами), хоча й не особливо часто, випускати якісні фонографічні продукти.

Виходячи з наявної інформації, повний спектр румунських виконавців і колективів, які так чи інакше відносяться до терміна "рок", виглядає таким чином: "ACCENT", "ALTAR", "BUCOVINA", "BYRON", "CARGO", "CATENA", "CELELALTE CUVINTE", "ECHO", "FFN", "GRIMUS", "IMPLANT PENTRU REFUZ", "IRIS", "KRYPTON", "KUMM", "LES ELEPHANTS BIZARRES", "LUNA AMARĂ", "MS", "MAGICA", "MONDIAL", "NEGURĂ BUNGET", "OLYMPIC'64", "OMUL CU ȘOBOLANI", "PROGRESIV TM", "PRO MUSICA", "RAIN DISTRICT", "ROȘU ȘI NEGRU", "SEMNAL M", "SFINX", "SIDERAL", "SINCRON", "SPORT SÂNGEROS III", "TIMPURI NOI", "PHOENIX", "TROOPER", "ȚAPINARI", "URMA", "VAMA", "VENUS", "VIȚA DE VIE" [5].

Єдиною компанією звукозапису для виробництва музики та популяризації вітчизняних виконавців на румунському музичному ринку є "Electrecord". До речі, це одна з небагатьох компаній звукозапису з країн соціалістичної орієнтації, яка в комуністичні часи зберегла свою довоєнну назву.

Компанія "Electrecord" була заснована в 1932 р. і, як інші її колеги з країн колишнього соціалістичного табору, протягом багатьох десятиліть була лідером-монополістом в індустрії грамзапису. Новий об'єкт був названий "Label Electrecord". До 1937 р. студія вже мала свій завод, а для розповсюдження записів румунських артистів уклала угоду з німецькою компанією "Кристал". У цьому ж році були випущені перші записи "Electrecord". У 1939–1940 рр. тираж платівок становив близько 70 тис. примірників на рік. Компанія пропонувала свої послуги радіо, Міністерству пропаганди, Товариству румунських композиторів, місцевим відділенням будинків "Колумбія" та "Одеон", а також компаніям, готовим представляти інтереси "Electrecord" на аудіоринку.

У зв'язку з націоналізацією приватних фірм у 1948 р. компанія "Electrecord" була націоналізована. У цей час відбувається оновлення обладнання й технологій, у результаті вже в 1956 р. вінілові платівки виготовляються паралельно з платівками із шелaku.

Однією з перших під маркою румунського лейбла в 1964 р. була випущена платівка італійської виконавиці поп-шлягерів Мільвіо, причому відразу в двох варіантах "La București" і "Milva".

Для того, щоб уникнути імпорту грамлатівок із Західної Європи і США, керівництво комуністичної Румунії часто вимагало від "Electrecord" робити копії деяких дисків, вироблених за кордоном.

Одними з перших подібних "копій" були платівки "THE PLAYBOYS" – "The Playboys" (1965), "THE FEDERALS" – "The Federals, Solist: Tony Bolton" (1965), випущені в двох версіях.

Порівняння копій, зроблених "Electrecord", з оригінальними версіями платівок було предметом численних анекдотів, оскільки погана якість румунських дисків була очевидною. Утім, незважаючи на це, "Electrecord" пропонував місцевим меломанам ряд платівок, які вони із задоволенням купували для поповнення колекцій. Це більшою мірою стосується продукції національних поп- і рок-груп, а особливо збірників "Formații De Muzică Pop" і "Formații Rock".

У 1967 р. справа доходить до друку ексклюзивних вінілових грамлатівок і реалізації псевдостереофонічного методу запису: звук оркестру транслювався одним каналом, а голос виконавця – іншим.

Крім того, "Electrecord" для збільшення продажу дисків з кінця 1960-х рр. навіть трохи видавав твори західних рок-музикантів. Однією з перших таких платівок, до речі, офіційно виданих за ліцензією, був концертний диск Jimi Hendrix "Live In Los Angeles Forum CA., USA April 26, 1969".

1970-ті рр. характеризуються підвищенням якості запису, хоча, безумовно, вона була досить низькою порівняно з платівками західного виробництва. Тиражі румунських дисків у цей період доходили до десятків тисяч щомісяця. Із цього часу запису музикантів уже виробляються на спеціальній студії, яку пізніше назвуть "Томах", що знаходиться в будівлі колишнього кінотеатру. У 1973 р. "Electrecord" провів перший стереозапис.

Одними з останніх грамлатівок із записом румунських рок-груп на лейблі "Electrecord" стали "HOLOGRAF" – "Holograf Patru" (1990), "IRIS" – "Iris IV" (1990), "KRYPTON" – "Fără Teamă" (1990), "MONDIAL" – "Remember Mondial" (1993).

Однією з особливостей цього румунського лейбла було те, що випуск національних продуктів, які представляють музичний поп чи рок-матеріал з інших соціалістичних країн (крім СРСР), був зведений до мінімуму. Крім цього, "Electrecord" майже не видавав справжніх ліцензійних грамлатівок західних рок-груп. Винятки становили такі диски, як Frank Sinatra "My Blue Heaven" (1976).

З другої половини 1970-х рр. вкрай рідко, але продукція під маркою "Electrecord" випускалася й на компакт-касетах, як, наприклад, шотландської групи "MIDDLE OF THE

ROAD". Хоча точна дата випуску в Румунії цієї касети невідома. З національної рок-музики на магнітофонних касетах до 1995 р. було видано кілька альбомів і компіляцій румунської групи "PHOENIX".

У середині 1980-х рр. річний тираж платівок, що випускала ця компанія, становив 6–7 млн примірників. Був початок виробництва ліцензійних дисків зарубіжних виконавців. "Electrecord" починає також випускати експортні варіанти дисків румунських музикантів з текстом англійською мовою. У 1982 р. паралельно з випуском грамплатівок компанія "Electrecord" займається також випуском компакт-касет із записом. У 1983 р. відбувається реконструкція виробничої лінії, для чого закуповується в Швеції обладнання.

На жаль, у Румунії існувала найбільш ортодоксальна й жорстка комуністична доктрина, яка контролювала всі сфери культурного життя, у тому числі музичний репертуар. Цей факт частково пояснює ту відносно невелику кількість справжніх рок-ансамблів у Румунії класичного періоду 1960–1980 рр. Природно, імпорт зарубіжних платівок не здійснювався, проте "Electrecord", наслідуючи приклад тієї ж "Мелодії" та "Балкантон", випустила обмежену кількість копій платівок зарубіжних артистів, які значно вигравали в оригіналі за якістю. Як правило, обкладинки всіх альбомів були погано оформлені, з мінімальною поліграфією та без повноцінної інформації на заднику. Однак це не стосується тієї надзвичайної музики, яка була видана в період свого розквіту в 1970-х рр.: "MONDIAL", "PHOENIX", "SEMNAL M", "SFNX" тощо.

У 1970 р. був випущений перший збірник популярних номерів початку 1970-х рр.: "ORCHESTRA ELECTRECORD" / Dirijor Alex. Imre – "Meridiane Melodii 1" (1970), у виконанні румунського оркестру студії "Electrecord". На диску були представлені кавер-версії відомих західних хітів у студійному виконанні солістів румунською мовою. Імена співаків не були вказані на обкладинці платівки й залишаються невідомими. У 1971 р. вийшов другий диск із цієї серії (у деяких каталогах вказаний 1973 р. виходу цієї платівки) – ORCHESTRA ELECTRECORD / Dirijor Alex. Imre – "Meridiane Melodii 2", на якому вже були зазначені не тільки румунські виконавці, а й автори перекладу текстів пісень. Як бачимо, румуни з успіхом переспівували хіти Tony Christie, "SWEET", "MIDDLE OF THE ROAD" та інших популярних у той час виконавців.

Особливий інтерес для колекціонерів становить серія збірок: "Formații De Muzică Pop" (з 1975 р.) і пізніше з 1979 р. – "Formații Rock", всього 13 випусків. Ці платівки є унікальним архівним фондом румунської рок-музики, оскільки в багатьох груп це був єдиний "прижиттєвий" запис.

У 1981 р. вийшла перша платівка ще однієї серії компіляцій румунських рок-виконавців, яка називалася "Club A", на якій були представлені такі колективи рок-сцени Румунії: "BASORELIEF", "DOMINO", "ACCENT", "PRO MUSICA", "SFINX", "SEMNAL M", "POST SCRIPTUM".

Також варто згадати про видання "Electrecord" двох варіантів альбомів проекту "DISCO LIGHT ORCHESTRA" під управлінням саксофоніста Harald Rosenstein – одинарного "Disco Dance (I)" і подвійного "Disco Dance (II)". На цих платівках були зібрані інструментальні диско-версії відомих хітів від "BEE GEES" до "ABBA". До речі, друга грамплатівка в 1984 р. була у відносно вільному продажу в СРСР. В оригіналі ж диски були записані в 1977 і 1980 рр. відповідно. У Румунії платівка була випущена за ліцензією лейбла "Delta Music", але в новому оформленні, авторами якого були румунські художники-графіки.

Після грудневих революційних подій 1989 р. компанія "Electrecord" втратила свій статус монополіста, однак зуміла зберегтися досі. З 1990 р. "Electrecord" поступово втратив своє становище навіть на національному фонографічному ринку, оскільки до цього часу в Румунії вже стали з'являтися нові рекордингові компанії. Компанія "Electrecord" є членом Міжнародної федерації звукозаписної індустрії (IFPI) та Міжнародної федерації організації фестивалів (FIDOF) [1, с. 413]. Таким чином, до середини 1990-х рр. у зв'язку з розвитком ринку компакт-дисків "Electrecord" поступово занепадає.

До 1995 р. виробництво грамплатівок на "Electrecord" було зупинено, у тому числі через відсутність заявок на рекордингову продукцію цього виду. Але в 1996 р. вихід був знайдений. Через два роки будівля з обладнанням фірми була продана британській компанії за 40 тис. дол. США. На ці гроші нові власники купили нову потужну студію звукозапису. Після цього компанія перепрофілювалася на виготовлення та випуск компакт-дисків як нових записів, так і перевидання старого каталогу "Electrecord" в новому форматі CD. Такі компакт-диски сьогодні успішно продаються на ринку музичної продукції в Румунії, Угорщині та Англії. Щомісячний тираж компакт-дисків не перевищує кількох тисяч примірників. У 2002 р. оборот "Electrecord" становив в еквіваленті 2,16 млн дол. США, валовий прибуток – 105,000 леїв. У 2003 р. держава викупила контрольний пакет акцій "Electrecord" (59,76%) [2].

Що ж стосується оцифрування румунської рок-класики у формі компакт-дисків, то тут рекордингова політика сучасних національних лейблів має суттєві відмінності від колег по колишній соціалістичній співдружності, головна з яких – нечисленність архівних перевидань.

Окремо звертає на себе увагу така особливість: з усіх східноєвропейських країн колишнього соціалістичного табору румунський фонографічний продукт, порівняно з іншими “демократами”, представлений у мінімальному обсязі. Навіть вітчизняні “пірати” не копіюють кращі зразки румунського року класичного періоду.

Сьогодні на сучасному румунському ринку фонографічної продукції успішно працюють численні рекордингові компанії [4]. Особливо цікавим є той факт, що деякі з нових рекорд-лейблів Румунії намагаються налагодити системне виробництво вінілових грамплатівок з використанням новітніх технологій. І на цьому терені їх супроводжує певний успіх. Так, зокрема, створений у 2010 р. лейбл “Sintope Vinyl Series” був спочатку мотивований на виробництво, випуск і просування якісної музики, що представляє різноманітність сучасних стилів. З останніх релізів можна назвати “NTFO” (2010), “Sammy W & Alex E” (2011). Цей рекорд-лейбл має сублейбл “Sintope Digital”.

IV. Висновки

У румунському рекордингу XXI ст. основну підтримку отримала класична музика в особі найбільш значущих румунських композиторів – Джорджа Енеску та Кипріяна Порумбеску, а на фолк, поп і рок припадає незначна частка перевидань. Звичайно, це не стосується таких гігантів румунського року, як “PHOENIX” або “SFNX”, роботи яких можна знайти тепер і на компакт-дисках, але до глобальних перевидань, мабуть, ще дуже далеко.

Далі спробуємо визначити загальне й особливе в побудові структури звукозаписної індустрії в державах Центральної та Східної Європи в цілому в добу соціалізму. Так, один лейбл і один завод з випуску платівок були в Болгарії – лейбл і торгова марка “Balkanton”, а також у Румунії – лейбл і торгова марка “Electrecord”. Схоже становище було в НДР, де був також один звукозаписний лейбл “Deutsche Schallplatten Berlin”, але торгова марка мала іншу назву – “Amiga”.

Один звукозаписний лейбл, але з розгалуженою виробничою інфраструктурою, до якої входили різні торгові марки й заводи з

випуску грамплатівок, що фактично діяли в статусі сублейблов, був у СРСР – “Мелодія” (всі заводи грамплатівок), в Угорщині – лейбл “Magyar Hanglemezgyártó Vállalat – Hungaroton” і торгові марки “Pepita”, “Start”, “Bravo”, “Favorit”, “Krem”, “Qualiton”.

Засади багатовекторності звукозаписної індустрії намагалися створити в трьох країнах: Чехословаччині (лейбли “Ultrapophon”, “Supraphon”, “Opus”, “Panton”, “Slovart Records”, “Monitor-EMI”), Польщі (лейбл “Polskie Nagrania” з торговою маркою “Muza”, лейбли “Polton”, “Savitor”, “Arston”, “Pronit”, “Tonpress”, “Veriton”, “Wifon” з однойменними торговими марками) і Югославії (основні лейбли та торговельні марки: “Jugoton” – “Croatia Records”, “PGP-RTB” – “PGP RTS” – “Yugoslavia ROTB”, “Suzy”, “Založba kaset in plošč RTV Ljubljana” – “ZKP RTLJ”, “Beograd Disk” – “Jugodisk”, “Diskoton”, “Menart Records”).

Подальші перспективи досліджень вбачаємо у вивченні рекордингових систем інших країн Східної Європи, що раніше входили до соціалістичного табору.

І на завершення дослідження місця Румунії на сучасній світовій поп-сцені зазначимо ще один цікавий факт: засновник музичного проекту “ENIGMA” Мішель Крет є уродженцем Румунії.

Подальші перспективи дослідження вбачаємо в детальному розгляді новітніх тенденцій у рекординговій сфері Східної Європи.

Список використаної літератури

1. Гаевский А.Ю. Рок Восточной Европы : энциклопедический справочник / А.Ю. Гаевский. – М.: Изд-во ИП Галин А.В., 2009. – Вып. 1. – 432 с.
2. Electrecord [Electronic resource]. – Mode of access: www.electrecord.ro.
3. PHOENIX [Electronic resource]. – Mode of access: <http://good-music.kiev.ua/news/phoenix/2011-11-03-366>.
4. Record labels From Romania [Electronic resource] // Labels. – Mode of access: www.residentadvisor.net/labels.aspx?area=50.
5. Romanian rock [Electronic resource] // Wikipedia. – Mode of access: http://en.wikipedia.org/wiki/Romanian_rock.

Стаття надійшла до редакції 24.12.2012.

Синеокий О.В. Рок-музыка и развитие рекорд-коммуникации в Румынии

В статье рассмотрены особенности организации рекординговой индустрии Румынии во времена социализма. Исследованы коммуникационные особенности развития румынского лейбла “Electrecord”. Особое место в авторском подходе отведено систематизации информации по истории грамзаписи рок-музыки в Румынии.

Ключевые слова: Румыния, “Электрекординг”, рекординг, лейбл, рок, музыка.

Sineokiy O. Rock Music and the Development of a Record Communication in Romania

The nation's first scientific literature describes the features record industry organization Romania during the communist era. The author studied the communication features of the Romanian label “Electrecord”. A special place is given to the author's approach, systematic recording of information on the history of rock music in Romania.

Key words: Romania, “Elektrecord”, recording, label, rock, music.